

KRISTINESTAD
KRISTIIINANKAUPUNKI

Kristinestads välfärdsplan

2025-2027

Innehåll

- 1 Inledning
- 2 Levnadsförhållanden
- 3 Livsstil och hälsotillstånd
- 4 Psykisk hälsa
- 5 Delaktighet och trygghet
- 6 Genomförande och uppföljning
- 7 Källor

15.5.2024

Klimat- och hållbarhetskoordinator Amanda Åkersten
tillsammans med Serviceområdet för välfärd

1 INGEN
FATTIGDOM

4 GOD UTBILDNING
FÖR ALLA

10 MINSKAD
OJÄMLIKHET

2 INGEN
HUNGER

5 JÄMSTÄLLDHET

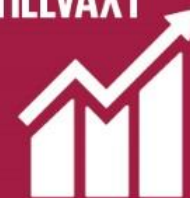
11 HÅLLBARA
STÄDER OCH
SAMHÄLLEN

3 HÄLSA OCH
VÄLBEFINNANDE

8 ANSTÄNDIGA
ARBETSVILLKOR
OCH EKONOMISK
TILLVÄXT

16 FREDLIGA OCH
INKLUDERANDE
SAMHÄLLEN

1 Inledning

Kommunerna har en lagstadgad skyldighet att främja kommuninvånarnas hälsa och välfärd. I enlighet med Kommunallagen 1 § (2015) ska kommunen ”främja sina invånares välfärd och sitt områdes livskraft samt ordna tjänsterna för sina invånare på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt”. Enligt Lagen om ordnandet av social- och hälsovård 6 § (2015) bär kommunerna det främsta ansvaret för främjande av hälsa och välfärd i den egna verksamheten och ska i sin strategiska planering sätta upp mål och fastställa åtgärder.

Styrdokument

Vårdfrågor överfördes till Österbottens välfärdsområde 2022. Det finns en regional välfärdsberättelse och välfärdsplan. Staden godkänner kommunens välfärdsberättelse samtidigt med detta dokument. I Kristinestads strategi är ett av stadens strategiska mål att ”förbättra invånarnas välfärd och trivsel”. För att uppfylla målet behöver alla verksamhetsområden delta i ledningen av främjandet av hälsa och välfärd. Till kommunernas uppgifter hör att fatta beslut som påverkar livsmiljön (samhällsplanering, trafiklösningar), levnadsförhållanden (boendeförhållanden, sysselsättning och arbetsförhållanden), familjernas välfärd (utkomst, stöd för välbefinnande, stöd för gemenskap), hälsofrämjande levnadsvanor (motionsmöjligheter, lokala fokusområden i näringspolitiken, förebyggande av användningen av alkohol och droger) samt servicesystemets funktion, kvalitet och tillgänglighet. Genom förhandsbedömningar om hur besluten inom samtliga av kommunens verksamhetsområden påverkar kommuninvånarnas levnadsförhållanden, livsstil och hälsotillstånd, psykiska hälsa och livskvalitet, samt delaktighet och trygghet kan man uppfylla stadens målsättning om förbättrad välfärd och trivsel hos invånarna.

HYTE-koefficienten

För att mäta aspekter med koppling till välfärd anges för varje tema i välfärdsplanen olika indikatorer. 2023 införde man en tilläggsdel till statsandelen för främjande av hälsa och välfärd, en s.k. HYTE-koefficient. HYTE-koefficienten är ett incitament som innebär att storleken på kommunfinansieringens statsandel delvis fastställs enligt det arbete kommunerna utför för främjandet av hälsa och välfärd. Med detta vill man säkerställa kommunernas aktiva verksamhet för att främja invånarnas hälsa och välfärd även efter social- och hälsovårdsreformen. Tilläggsdelens storlek bestäms utifrån två slags indikatorer: processindikatorer som beskriver verksamheten och resultatindikatorer som beskriver resultaten.

Indikatorer för uppföljning

Institutet för hälsa och välfärd har utarbetat ett förslag till informationsinnehåll i en omfattande välfärdsberättelse. Förslaget är tänkt att stödja kommuners och arbete. Förutom HYTE-indikatorerna används de av THL föreslagna indikatorerna i Kristinestads välfärdsplan. Indikatorerna konkretiserar välmåendet i staden och genom uppföljning av indikatorerna i välfärdsplanen kan effekten av åtgärderna bedömas.

Agenda 2030 och hållbar utveckling

Agenda 2030 är en handlingsplan som medlemsstaterna i FN antog 2015 och som styr främjandet av hållbar utveckling 2016–2030. Handlingsplanen för hållbar utveckling Agenda 2030 är ett universellt politiskt dokument som är bindande för alla stater i världen. Den innehåller 17 omfattande mål för hållbar utveckling, var och en med delmål. Målet för Agenda 2030 är att utrota den extrema fattigdomen samt hållbar utveckling som tar hänsyn till miljön, ekonomin och människan på lika villkor. I centrum för alla mål står strävan efter att möjliggöra en jämlik utveckling och trygga de framtida generationernas levnadsförhållanden.

Hållbar utveckling syftar på en lokalt, regionalt och globalt styrd omställning med målet att bevara och garantera goda levnadsmöjligheter för nuvarande och kommande generationer. För att trygga framtida behov och goda levnadsförhållanden måste vi i beslutsfattandet och verksamheten, inom gränserna för bevarandet av naturens bärkraft och den biologiska mångfalden, på lika villkor beakta miljön, människan och ekonomin. På nästa sida presenteras fem olika dimensioner av hållbar utveckling; ekologisk, ekonomisk, social, kulturell och teknisk hållbarhet.

Ekologisk hållbarhet är grunden för all välfärd. En förutsättning för ekologisk hållbarhet är att vi förändrar våra värderingar och attityder så att de inbegriper naturens egenvärde samt att människan anpassar sin ekonomiska och materiella verksamhet till naturens och miljöns förnyelseförmåga och bärkraft. Målet med den ekologiska hållbarheten är att bevara växt- och djurarternas mångfald och ekosystemens funktion samt att använda naturresurserna på ett hållbart sätt.

Ekonomisk hållbarhet innebär en balanserad, hållbar tillväxt som på lång sikt inte bygger på skuldsättning eller på överexploatering eller förstöring av kapital, såsom naturresurser. En hållbar ekonomi är en förutsättning för de centrala samhällsfunktionerna och för främjandet av den nationella välfärden. Den ekonomiska utvecklingen är hållbar när jordens resurser hinner förnyas snabbare än de används. Till en hållbar ekonomi hör måttlig användning av icke-förnybara naturresurser, användning av förnybara naturresurser, minimering av avfall och effektiv återvinning. Hållbar ekonomi är framför allt grunden för social hållbarhet.

Social hållbarhet innebär att förutsättningarna för välfärd förs vidare och utvecklas från en generation till nästa. Målet är att minska ojämlikheterna i individernas välbefinnande och delaktighet. I en socialt hållbar kommun satsar man på att förebygga generationsöverskridande utsatthet och minska ojämlikheten bland annat med hjälp av förebyggande tjänster. Andra viktiga aspekter är tillräcklig utkomst, jämlikhet, jämställdhet, säkerhet och socialt hållbara tjänster. Socialt hållbar utveckling handlar i grunden om kommuninvånarnas möjligheter att påverka sitt eget liv i kommunen.

Kulturell hållbarhet garanterar att kulturerna utvecklas och bevaras från generation till generation. Ur kulturarvets synvinkel innebär kulturell hållbarhet att vi värnar om språk, traditioner och seder och förmedlar dem vidare, värdesätter mångfalden och respekterar allas rättigheter. Målet för kulturell hållbarhet är förutom att värna om kulturarvet även att främja samlevnaden mellan olika kulturer. Därför är också främjandet av fred, de mänskliga rättigheterna och samarbete en viktig del av den kulturella hållbarheten.

Teknisk hållbarhet innebär att vi med hjälp av hållbar teknik och infrastruktur kan bygga upp ett hållbart samhälle med beaktande av övriga hållbarhetsprinciper. Digitalisering är ett redskap för det här.

KRISTINESTAD
KRISTIINANKAUPUNKI

2 Levnadsförhållanden

Mål: Framgångsrikt förebygga utslagning och fattigdom

Med begreppet utslagning avser man olika former av utsatthet hos människor i dagens samhälle. Utslagning kan vara en följd av bland annat arbetslöshet, fattigdom, psykiska problem eller alkoholism, eller handla om att människan inte har möjlighet att påverka och delta i samhället. Utslagning hindrar människor att fullvärdigt delta i de normala funktionerna i samhället. Risken för utslagning är störst vid livsförändringar, till exempel när människan går ut grundskolan eller slutar studera eller när ett arbetsförhållande eller en parrelation tar slut.

Människor som lever på sociala förmåner löper stor risk att bli fattiga. Fattigdom i barnfamiljer har blivit vanligare i Finland. Risken för fattigdom gäller också ensamboende arbetslösa, studerande och människor som har atypiska jobb. Att mäta fattigdom är dock svårt. I välfärdsstater som Finland anses fattigdomen i allmänhet vara relativ. Relativ fattigdom betyder att människan inte själv förmår uppnå den allmänt accepterade rimliga minimilevnadsstandard som man förväntas ha i samhället. Orsaken kan vara brist på pengar, till exempel att man har låga inkomster. Enligt ett statistiskt perspektiv betyder relativ fattigdom ofta samma som relativ låginkomst. I Finland är den relativa fattigdomsgränsen 60 procent av hushållens medianinkomst.

Utslagning och fattigdom förebyggs genom att stärka människors delaktighet och arbetsförmåga, minska arbetslösheten och öka människors framtidsmöjligheter och möjligheter att delta i samhället och sörja för den sociala tryggheten och basservicen. Förebyggandet av utslagning och fattigdom förutsätter förvaltningsövergripande åtgärder och samarbete på bred front.

Social- och hälsovårdsministeriet

1 INGEN
FATTIGDOM

8 ANSTÄNDIGA
ARBETSVILLKOR
OCH EKONOMISK
TILLVÄXT

10 MINSKAD
OJÄMLIKHET

Indikatorer

- Barnfamiljer som långvarigt fått utkomststöd, % av barnfamiljerna
- Trångbodda bostadshushåll med barn, % av alla bostadshushåll med barn
- Personer som riskerar att marginaliseras (inte i arbete, studerar inte, inte i beväringstjänst) i åldern 18 - 24-år, % av jämnåriga
- Svårssysselsatta (strukturell arbetslöshet), % av 15 - 64-åringarna
- Invaliditetsindex, åldersstandardiserat
- Ensamboende i åldrarna 75 år och över, % av bostadsbefolkningen i samma ålder
- Stöd för närståendevård, personer i åldrarna 75 år och över som vårdats under året, % av befolkningen i samma ålder
- 17-24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder
- 25-64-åriga långvariga mottagare av utkomststöd, % av befolkningen i samma ålder
- 25-64-åriga invalidpensionstagare, % av befolkningen i samma ålder

Åtgärder

- ☐ Aktiva åtgärder för att skapa fler arbetsplatser
- ☐ Åtgärder för att kunna erbjuda fler förmånliga bostäder
- ☐ Styra bostadsplaneringen så att segregering förhindras
- ☐ Förstärka lågtröskel service, platser och personer som erbjuder hjälp
- ☐ Gruppverksamhet för personer som riskerar marginalisering och ensamhet.
- ☐ Utveckla och effektivera mångprofessionellt samarbete med alla aktörer
- ☐ Smidigare trafiklösningar
- ☐ Staden erbjuder rehabiliterande arbetsverksamhetsplatser
- ☐ JobCenter fortsätter utvecklas
- ☐ Närståendevårdare har rätt till 50 % rabatt på alla medborgarinstitutets kurser.
- ☐ Närståendevårdare har rätt till 25 ggr:s kostnadsfri simbiljett årligen
- ☐ Långa linjen erbjuds på LAFO

KRISTINESTAD
KRISTIINANKAUPUNKI

3 Livsstil och hälsotillstånd

Mål: Invånarna har verktyg för att med hjälp av livsstilen påverka det egna hälsotillståndet i positiv riktning

Kosten är en viktig del då det gäller att förebygga livsstilssjukdomar. En hälsosam kost är en helhet där de dagliga valen är avgörande på lång sikt. Hälsosam kost, tillräcklig daglig motion och sömn främjar hälsan och minskar risken för att insjukna i många sjukdomar.

Regelbunden motion hjälper vid viktkontroll samt förebygger bl.a. hjärt- och kärlsjukdomar, typ 2-diabetes och metabolt syndrom. Motion sänker också blodtrycket och höjer det goda kolesterolet i blodet, minskar risken för att insjukna i depression samt förebygger till exempel mag-, lung- och tjocktarmscancer. Motion inverkar också positivt på stöd- och rörelseorganens kondition och hjälper till att hantera stress och förbättra sömnen.

Hos barn stöder daglig motion skelettets utveckling, förbättrar andnings- och cirkulationsorganens kondition, främjar inläringen och stöder utvecklingen av de motoriska färdigheterna. Då man rör sig tillsammans med andra lär man sig att växelverka, vad som är rent spel och att ta hänsyn till andra. När man blir äldre bidrar motion till att upprätthålla funktionsförmågan och förbättra muskelkonditionen, som i sin tur är kopplat till bättre balans och mindre risk för fallolyckor. Motion förebygger också minnessjukdomar.

Alkohol, tobak, droger och spel om pengar orsakar hälsomässiga och sociala skador. Dessa skador berör såväl brukarna själva, deras anhöriga och andra människor som hela samhället. Enbart de direkta skadekostnaderna kopplade till alkohol, tobak och droger uppgår för den offentliga sektorns del till över två miljarder euro. Dessutom tillkommer kostnaderna för spel om pengar, för vilka det inte ännu finns kostnadsuppskattningar.

Institutet för hälsa och välfärd (2016) och (2023)

2 INGEN
HUNGER

3 HÄLSA OCH
VÄLBEFINNANDE

10 MINSKAD
OJÄMLIKHET

Indikatorer

- Förekomsten av övervikt (inkl. fetma) (%) bland 2 - 6-åringar
- Förekomsten av övervikt (inkl. fetma) (%) bland 7 - 12-åringar
- Förekomsten av övervikt (inkl. fetma) (%) bland 13 - 16-åringar
- Äter inte skollunch dagligen, % av eleverna i årskurs 8 och 9
- Äter inte skollunch dagligen, % av eleverna i årskurs 1 och 2 vid yrkesläroanstalter
- Äter inte skollunch dagligen, % av eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet
- Barn och ungas fysiska funktionsförmåga (MOVE! -mätningen), procent av eleverna i årskurs 5 med svag fysisk funktionsförmåga
- Barn och ungas fysiska funktionsförmåga (MOVE! -mätningen), procent av eleverna i årskurs 8 med svag fysisk funktionsförmåga
- Oroväckande användning av rusmedel eller tobaks- eller nikotinprodukter eller penningsspel, % av eleverna i årskurs 8 och 9
- Oroväckande användning av rusmedel eller tobaks- eller nikotinprodukter eller penningsspel, % av eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet
- Oroväckande användning av rusmedel eller tobaks- eller nikotinprodukter eller penningsspel, % av eleverna i årskurs 1 och 2 vid yrkesläroanstalter
- Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9
- Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 4 och 5
- Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 1 och 2 vid yrkesläroanstalter

Åtgärder

- ☐ Telefonparkering i skolklasserna
- ☐ Ommöblering i matsalarna för positiv matkultur, viktig gemensam stund för eleverna
- ☐ Motionsjippon för invånarna
- ☐ Medborgarinstitutet erbjuder motionsgrupper för alla åldrar
- ☐ Finlandsmodellen
- ☐ Motionsrådgivning finns att ta kontakt med
- ☐ Ungdomsarbetare på plats vid stora evenemang, t.ex. skolavslutningskvällen
- ☐ Mobilt ungdomsarbete
- ☐ Samarbete med ungdomsföreningar i byarna
- ☐ Staden stöder tredje sektorns hälsofrämjande arbete ekonomiskt

Indikatorer

- Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet
- Sjuklighetsindex, åldersstandardiserat
- I skolan iakttas Statens näringsdelegations skolmatsrekommendationer i fråga om skolluncher och mellanmål
- Motionsaktiviteten bland barn och ungdomar rapporteras årligen i kommunens välfärdsberättelse eller i motsvarande handling
- Skolan har långa motionsraster
- Kommunen sammankallar regelbundet till gemensamt möte med idrottssällskapen och föreningarna
- I kommunen ordnas motionsgrupper som riktar sig till barn och ungdomar som deltar inte i en motion och idrottsföreningsverksamhet
- De tjänsteinnehavare som ansvarar för motionsfrämjandet deltar i organens förhandsbedömning av effekterna
- I kommunen verkar en sektorsövergripande arbetsgrupp som behandlar av motions och idrottsfrämjande
- Barn och ungas fysiska funktionsförmåga (MOVE! -mätningen) , procent av eleverna i årskurs 5 med svag fysisk funktionsförmåga
- Barn och ungas fysiska funktionsförmåga (MOVE! -mätningen), procent av eleverna i årskurs 8 med svag fysisk funktionsförmåga

Åtgärder

- ☐ Idrottssidan tar regelbundet kontakt med idrottslärare i skolorna
- ☐ Mera vardagsmotion i skolorna, t.ex. gemensamma promenader
- ☐ Utegymp
- ☐ Kommunens sektorövergripande arbetsgrupper träffas regelbundet
- ☐ Kampanjer om rusmedel och penningspel
- ☐ Hälsofrämjande föreläsningar till skolorna
- ☐ Rusmedelsfria aktiviteter på bl.a. ungdomsgården Nuoppari
- ☐ Stadens har en rusmedelsförebyggande arbetsgrupp

KRISTINESTAD
KRISTIINANKAUPUNKI

4 Psykisk hälsa

Mål: Den psykiska hälsan förbättras

Psykisk hälsa hör till det viktigaste i en människas liv. Den påverkar allt: hälsa, välbefinnande, relationer, studier, arbete och livet som helhet. När människorna har en god psykisk hälsa stärks tilliten, ömsesidigheten och samhörighetskänslan i samhället. Arbetskraftens produktivitet är tätt förknippad med den psykiska hälsan.

Psykisk hälsa kan beskrivas som en tillgång eller resurs som gör det möjligt för oss människor att må bra och gör det möjligt för oss att uppnå vår fulla potential. Den psykiska hälsan påverkas av många saker. Den påverkas av ärftlig sårbarhet, vad vi gör, hur vi lever och vad vi är med om, men också av de rättigheter, möjligheter eller begränsningar som samhället och vår omgivning ger oss.

Uppväxtförhållandena i barndomen och ungdomen inverkar i betydande grad på den psykiska hälsan. Barnens och de ungas psykiska hälsa stärks när samhället skapar förutsättningar för ett tryggt liv i familjerna och de övriga viktiga uppväxtmiljöerna och vid förändringar i samhället, tryggar alla barns lika möjligheter till god självkänsla, färdigheter inom psykisk hälsa, lärande och framgångsupplevelser, ger alla barn och unga lika möjligheter att delta i trygga hobbyer som främjar utvecklingen, tillgodoser rättigheterna för barn och unga i en utsatt ställning eller livssituation, minskar fattigdomen bland barnfamiljer och minskar marginaliseringen bland barn och unga.

Institutet för hälsa och välfärd (2023) och Folkhälsomyndigheten (2022)

Indikatorer

- Måttlig eller svår ångest, % av eleverna i årskurs 8 och 9
- Måttlig eller svår ångest, % av eleverna i årskurs 1 och 2 vid yrkesläroanstalter
- Måttlig eller svår ångest, % av eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet
- Nöjd med livet för närvarande, % av eleverna i årskurs 4 och 5
- Nöjd med livet för närvarande, % av eleverna i årskurs 8 och 9
- Nöjd med livet för närvarande, % av eleverna i årskurs 1 och 2 vid yrkesläroanstalter
- Nöjd med livet för närvarande, % av eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet
- Den totala mängden elevfrånvaro följs i hela skolan

Åtgärder

- ☐ Kristinestads elevhälsoplan genomförs
- ☐ Öka på motionsmöjligheter
- ☐ Infotillfällen för att förbättra näringskunskap
- ☐ Främja psykiskt välmående (människorelationer, värderingar)
- ☐ Motverka intresset för extremism och radikalisering
- ☐ Förebyggande av mobbning samt utförandeskap via antimobbningsprogram
- ☐ Rusmedelsfostran och förebyggande av marginalisering
- ☐ Kulturverksamhet
- ☐ Föräldrastöd

KRISTINESTAD
KRISTINANKAUPUNKI

5 Delaktighet och trygghet

Mål: Invånarna känner sig som en viktig del av en gemenskap och staden upplevs som en trygg plats för alla

På individnivå är delaktighet en upplevelse av att höra till en grupp som känns betydelsefull för en själv. I en grupp tar sig delaktigheten uttryck i ömsesidig respekt och ömsesidigt förtroende samt möjlighet att påverka inom gruppen. På samhällsnivå innebär delaktighet att möjligheter och rättigheter tillgodoses och att människorna behandlar varandra jämlikt. På politisk nivå innebär delaktighet åtgärder för att öka människornas deltagande och delaktighet i samhället.

Främjandet av säkerheten är ett omfattande, mångfacetterat och sektorsövergripande tvärsektoriellt arbete. Det är en del av främjandet av hälsa och välfärd både lokalt och regionalt. Förebyggande av olycksfall och våld samt främjande av säkerhet i vidare bemärkelse är alla aktörers och förvaltningsområdens gemensamma angelägenhet inom kommunen och välfärdsområdena. I det sektorsövergripande arbetet bör man säkerställa att säkerheten kan uppnås jämlikt oberoende av medborgarnas socioekonomiska bakgrund. När säkerheten förbättras stärks människors fysiska, psykiska och sociala hälsa, välfärd och livskvalitet.

Kulturens betydelse för hälsa och välbefinnande har studerats inom många olika arenor och på olika nivåer, och att det kan handla om allt från förutsättningar för hälsa och välbefinnande på samhällsnivå till vård och behandling av personer med olika sjukdomstillstånd. Resultaten tyder på att musik och sång kan förbättra både den fysiska och den psykiska hälsan samt främja social inkludering och samhörighet. Körsång kan lindra smärta och främja välbefinnande bland personer med olika somatiska och psykiatriska sjukdomstillstånd. Skapande konst, exempelvis att måla och teckna, kan bland annat minska psykiska besvär och förbättra välbefinnandet bland vuxna med psykiatriska tillstånd. Dans kan ha flera positiva hälsoeffekter, såsom bättre funktionsförmåga och ökad livskvalitet, framför allt för äldre och personer med olika sjukdomar. Även teater och dramabaserade aktiviteter tycks kunna främja hälsa och välbefinnande.

Institutet för hälsa och välfärd (2023) och Folkhälsomyndigheten (2024)

5

JÄMSTÄLLDHET

11

HÅLLBARA
STÄDER OCH
SAMHÄLLEN

16

FREDLIGA OCH
INKLUDERANDE
SAMHÄLLEN

Indikatorer

- Veldig svag opplevelse av delaktighet, % av elevene i årskurs 8 og 9
- Valdeltagande i kommunalvalen (%)
- Kommunen sänker tröskeln för deltagande i kulturlivet
- Undersökning gällande sundhet och trygghet i skolmiljön samt välbefinnandet i skolsamfundet med tre års mellanrum
- Vårdperioder i anslutning till fallolyckor bland personer som fyllt 65 år / 10 000 personer i samma ålder

Åtgärder

- ☐ Hinderfri tilgjänglighet till stadens fastigheter
- ☐ Tillgång till hjälpmedel vid stadens fastigheter och servicepunkter
- ☐ Anpassade kurser via fria bildningen med beaktande av språk och tilgjänglighet
- ☐ Aktivt ungdomsfullmäktige, råd för personer med funktionsnedsättning och äldreåd
- ☐ Lätttilgjängliga röstningsställen
- ☐ Stadens verksamhet öppen och tilgjänglig för alla
- ☐ Kulturläroplan för barn och unga erbjuder ett minimi
- ☐ Staden erbjuder öppna evenemang för alla
- ☐ Främja gemenskap och nye bekantskaper via Commu
- ☐ Generationsöverskridande verksamhet
- ☐ I information och marknadsföring tas tilgjänglighet i beaktande
- ☐ Erbjuder intressant, inspirerende verksamhet
- ☐ Bidrag og samarbeide sänker tröskeln för aktörer inom föreningslivet
- ☐ Digistöd via biblioteksverksamheten
- ☐ Användning av vänkort i simhallen
- ☐ Lilla Parlamentet
- ☐ Elevrådsverksamhet i skolorna

KRISTINESTAD
KRISTIINANKAUPUNKI

6 Genomförande och uppföljning

Mål: Främjandet av invånarnas välfärd är en integrerad del av stadens verksamhet och processer

Upprättandet av välfärdsberättelsen och -planen grundar sig på lag. Enligt 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård måste kommunen följa kommuninvånarnas levnadsförhållanden, hälsa och välfärd och de faktorer som påverkar dessa i varje område och inom varje befolkningsgrupp, kunna rapportera om de åtgärder som har vidtagits, en gång per fullmäktigeperiod utarbeta en välfärdsberättelse och välfärdsplan för fullmäktige om de frågor som nämnts ovan (välfärdsberättelse per fullmäktigeperiod), i sin strategiska planering sätta upp mål för främjandet av hälsa och välfärd och fastställa åtgärder som stöder målen (välfärdsplan) samt årligen lämna en rapport till fullmäktige om kommuninvånarnas hälsa och välfärd, de faktorer som påverkar dessa och de åtgärder som har vidtagits (årlig välfärdsrapportering).

Fullmäktige har en central roll inom främjandet av hälsa och välfärd som helhet. Varje år ska utvecklingen av främjande av välfärd och hälsa rapporteras till fullmäktige, och en gång per mandatperiod godkänner fullmäktige en omfattande välfärdsberättelse och en välfärdsplan. Fullmäktige ges också årligen en rapport om utvecklingen av främjandet av kommuninvånarnas välfärd och hälsa. Därtill ska kommunerna beakta välfärdsfrågor i sin strategi.

Kommunförbundet (2023) och Institutet för hälsa och välfärd (2023)

Åtgärder/indikatorer

- ☐ Till fullmäktige rapporteras varje år om befolkningens levnadsvanor och om förändringar i dessa
- ☐ I kommunens ekonomi- och verksamhetsplan fastställs parametrar eller nyckeltal för budgetåret med vilka man följer hur målen för främjandet av befolkningens välfärd och hälsa uppfylls
- ☐ Kommunens revisionsnämnd utvärderar varje fullmäktigeperiod i sin utvärderingsberättelse hur kommunens mål för befolkningens välfärd och hälsa har uppnåtts
- ☐ I kommunen verkar en separat utsedd expert, planerare eller motsvarande som koordinerar främjandet av välfärd och hälsa
- ☐ I planeringen och utvecklingen av kommunens service utnyttjas kundråd och forum

Källor

Folkhälsomyndigheten (2022). Vad är psykisk hälsa?

Folkhälsomyndigheten (2024). Kulturens betydelse för hälsa och välbefinnande – En sammanfattning av en kartläggande litteraturöversikt.

Institutet för hälsa och välfärd (2016). Handlingsplanen för alkohol- tobak, drog- och spelprevention.

Institutet för hälsa och välfärd (2023). Främjande av delaktighet.

Institutet för hälsa och välfärd (2023). Främjande av säkerhet.

Institutet för hälsa och välfärd (2023). Förebyggande rusmedelsarbete.

Institutet för hälsa och välfärd (2023). Kost.

Institutet för hälsa och välfärd (2023). Motion.

Institutet för hälsa och välfärd (2023). Nationell strategi för psykisk hälsa 2020-2030.

Institutet för hälsa och välfärd (2024). Kunnan hyvinvointikertomuksen vähemmäistietosisältö (lunnos).

Kommunförbundet (2022). Hållbar utveckling.

Kommunförbundet (2023). Främjande av hälsa och välfärd.

Social- och hälsovårdsministeriet. Förebyggande av utslagning och fattigdom.

Utbildningsstyrelsen (2024). Centrala begrepp inom hållbar utveckling.

WHO (2022). Mental health.